

1921
P.C.R.
1976

PARTIDUL, NAȚIUNEA, CREATORII DE ARTĂ

Dacă ar trebui să alegem, pentru definirea vieții actuale a societății și poporului nostru, un moment reprezentativ, n-am putea să ne oprim mai fericit decât la aceste zile, deschise — parcă simbolic, în plină floare de renaștere a primăverii — să întâmpine pe rînd : sărbătorirea aniversării partidului și sărbătoarea de 1 Mai, a solidarității oamenilor muncii de pretutindeni ; apoi, amintirea sărbătorească a cuceririi și proclamării independenței de stat a României (de veacul împlinirii căreia ne mai desparte doar pasul unui an) și prilejul de adînci meditații pe care îl oferă evocarea orizontului de pace și de speranțe ce s-a rotit ochilor și inimilor umanității setoase de o nouă și mai dreaptă așezare în lume, după încheierea războiului, prin zdrobirea definitivă a forțelor malefice fasciste. Se concentrează, în acest șir de date, tot atîtea argumente de fundamentală forță mobilizatoare, cite solidarizează, într-o neprecupețită unanimitate ziditoare, brațele, mințile, visurile — conștiința țării : partidul, patria, prezența și participarea noastră activă și exemplară în lume, eforturile ei pentru bună înțelegere, pentru pace.

E semnificativ că, în pragul acestor adăstări festive, întreaga masă de energie producătoare și de gîndire a națiunii se află strîns angajată în febra militantă și stăruitoare a acțiunii constructive. E aceasta, poate, mărturisirea cea mai grăitoare a recunoștinței pe care poporul înțelege că e dator s-o adreseze partidului — glorioasei lui experiențe istorice, înțelepciunii și neabătutei lui fermități revoluționare, cu care descifrează rosturile și cu care deschide drum vieții noastre în istorie. Prin acest solidar gest de nedefectibil atașament, partidul este recunoscut drept continuatorul și înfăptuitorul celor mai vechi, mai înflăcărâte și mai scumpe dintre aspirațiile la existență și afirmare ale poporului ; se recunoaște că, fără partid, fără îndrumarea lui, nimic din ceea ce s-a înfăptuit în acești ani, trainic și înălțător în jurul nostru și în noi înșine, nu s-ar fi înfăptuit, nici una din zările de frumos și de putere ce ne stau în față nu ne-ar fi fost luminată, nu ne-ar fi stat la îndemînă să o atingem. Arhitect, cum bine s-a spus, al dinamicei și viguroasei noastre gospodării naționale, partidul este, deopotrivă, și constructorul spiritualității noastre noi, al conștiinței noastre patriotice, revoluționare, socialiste. Fiecare inițiativă a partidului, fiecare indicație a lui află, de aceea, un viu, un larg și adînc ecou ; ele sînt întîmpinate și urmate cu sentimentul unei necesități de prim ordin, interesînd deopotrivă bunul mers al trebilor obștești, problemele de viață, în genere, ale cetății ca și, prin consecință și implicație, ale vieții personale a individului.

Pentru omul de cultură și, îndeosebi, pentru omul de creație artistică, ele apar, din această perspectivă, ca tot atîtea lecții și stimulente, atît în forul intim al ambiției lui creatoare, în atitudinea lui față de felul creator, ca atare, cît și față de conținutul și justificarea lui socială, umană. Recenta plenară a Comitetului Central al partidului, urmată de lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale, apoi plenara Consiliului Național al Frontului Unității Socialiste și Congresul Uniunii Generale a Sindicatelor sînt, în această privință, edificatoare. Au fost puse, cu aceste prilejuri, printre altele, o seamă de probleme și au fost luate o seamă de măsuri privind cu deosebire latura economică a edificării societății noastre socialiste multilateral dezvoltate. Unele dintre ele, de o importanță și grandoare epocală, ca, de pildă, programul național de perspectivă pentru amenajarea bazinelor hidrografice, altele, avînd o semnificație decurgînd nemijlocit din însuși modul de aplicare, zi de zi, a prevederilor actualului plan cincinal. Aceste probleme și asemenea măsuri, cum sînt, de pildă, cele legate de calitatea producției, de reducerea consumurilor materiale și a cheltuielilor, nu privesc, însă, cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, doar pe cei care lucrează în domeniul

economic. Ele constituie și o problemă a propagandei, a organizării, a tuturor comuniștilor, a întregului popor. Creatorii și, în genere, slujitorii artelor se simt și ei vizați de această indicație, deși nu le-a fost direct adresată. Fiindcă problemele economice sînt, în ultimă instanță, probleme, prin excelență, ale omului. Și, fiindcă aceste probleme ating în plin problemele legate de calitatea — cit mai înaltă — a vieții, pe care partidul a avut-o, din clipa întemeierii lui, în vedere, și către atingerea căreia, cu fiecare pas victorios de luptă și de construcție revoluționară, ne-a îndrumat și îndemnat.

C e este oare mai aproape de cerințele și dorințele creatorului de artă decît omul și calitatea vieții omului? Și cum, așa fiind, să nu întîmpine creatorul de artă, ca pe o chemare adresată și lui, chemarea adresată comuniștilor, la întărirea simțului lor de răspundere, la dezvoltarea conștiinței lor comuniste, la întărirea spiritului partinic, la sporirea exigenței la afirmarea în viață a normelor eticii și echității socialiste, la decizia de a stîrpi în gîndire orice rămășiță mic-burgheză și de a promova spiritul muncitoresc, revoluționar? Arta noastră se revendică, prin definiție, de la trăsăturile nobile, generoase, revoluționare, umaniste, ale comuniștilor — ale partidului comunist. Politice în substanța, nu doar în trimiterile lor, cele mai merituoase opere de artă ale acestor ani — beletristice, teatrale, plastice, muzicale — sînt, în aceeași măsură, opere de înaltă ținută etică și de demnă rezonanță națională. Ele confirmă, prin mesajul lor, prin eroii lor, prin problematica, prin climatul de viață ce promovează, prin spiritul și stilistica lor, adevărul rostit de tovarășul Nicolae Ceaușescu: „politica și etica nu sînt probleme separate“; „nu e suficient să îndeplinim planul, deși aceasta este un lucru foarte important, dar trebuie să veghem, totodată, la desfășurarea în bune condiții a întregii activități, inclusiv la comportamentul în societate și în viața de familie a activiștilor, a tuturor comuniștilor“. Iar cînd se inspiră din involburatul trecut de frămîntări, de lupte, de eroism, de lăzuințe și împliniri ale poporului, creațiile noastre artistice privesc, în esența lor, și luminează, în semnificația lor, realizările și realitățile, convingerile și conștiința mai departe luptătoare și ziditoare, de azi, a poporului, a națiunii române, alături de care s-au arătat, de veacuri solide în idealuri și însuflețire pentru dreptate socială, toate naționalitățile conlocuitoare. Tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta, în cadrul recentei plenare a Comitetului Central, evocînd apropierea sărbătoririi centenarului independenței noastre de stat, că: „fără unire, fără proclamarea independenței de stat, însăși ființa națională și dezvoltarea poporului român, a națiunii noastre nu ar fi fost posibile“. Și accentua: „cu atît mai mult trebuie să înțelegem astăzi această problemă — să subliniem importanța epocală a acestui moment istoric — cu cît pe plan internațional asistăm la o ofensivă împotriva libertății și independenței naționale a popoarelor“.

E o lecție de o pregnanță copleșitoare, căreia scriitorul, omul de teatru, pictorul, sculptorul, compozitorul se vor strădui să-i confere, în viitoarele lor lucrări, cea mai expresivă și cea mai puternic dinamizatoare intrupare artistică. Aceeași vigoare expresivă o vor împrumuta și evocărilor răscoalei tîranilor din 1907. Aceste evocări vor avea nu numai să sublinieze importanța ei în lupta de clasă din România, înfățișînd-o ca o verigă din lungul șir de răscoale și lupte țărănești, începînd din evul mediu pînă în 1944, și să demonstreze seculara prezentă a țărănimii în strădaniile poporului pentru dreptatea socială și pentru eliberare națională de sub dominația străină. Ele vor fi gîndite și proiectate, așa cum ne îndrumă tovarășul Nicolae Ceaușescu, și în contextul mai larg, internațional, pe fundalul mișcărilor de eliberare și afirmare națională, care au astăzi loc în lume și în care marea majoritate a populației o constituie țărănimea.

H otarele de radiație a creației noastre artistice n-au depășit de azi de ieri țara noastră. Creația noastră artistică este, însă, astăzi chemată să fie, prin ceea ce are ea mai înalt și mai valoros, și instrument activ, alături de prestigioasa acțiune politică internațională a partidului și statului nostru, pentru afirmarea personalității și spiritualității noastre naționale, a națiunii române, libere și independente, pentru întărirea prestigiului de care se bucură în lume statul, partidul, poporul nostru. Creația noastră artistică va fi astfel pătrunsă și de adevărul subliniat tot de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul sindicatelor, că: „apărarea libertății și independenței este o condiție esențială a înfăptuirii idealurilor socialismului și comunismului în lume, că aceasta constituie adevărata piatră de încercare a adevăratului internaționalism proletar revoluționar“. E suprema chemare și suprema încredere cu care partidul cinstește, de ziua lui, în pragul sărbătorii internaționale a oamenilor muncii, creația artistică și creatorii de artă. Neîndoios, în cadrul marelui forum al culturii — Congresul educației politice și culturii socialiste — care ne stă în față, ea și la masa de lucru a fiecăruia, creatorii de artă vor și să răspundă, pe măsura acestei înalte încrederi, fără întîrziere și cu însuflețită răspundere.

„T“